

til den ringe Efterspørgsel. Dette Lovfor-
slag sigter ikke i noget stort Omfang til at
raade Bod derpaa, men det er et Skridt i
denne Retning, og dette Moment har ved
tidligere Behandlinger været stærkt frem-
hævet og understreget. Alle disse Betragt-
ninger skal jeg ikke ved denne Lejlighed
komme nærmere ind paa, men kun anføre
dem som fremdeles gældende overfor den
Sag, vi her behandle. Jeg skal kun ganste-
fort tillade mig at supplere, hvad der tid-
ligere er fremkommet, med nogle Eksempler,
som ere komne frem i den allersejeste Tid.
Disse Eksempler ere hentede fra nogle Un-
dersøgelses, som i den allersejeste Tid ere
foretagne med Hensyn til de kvindelige Ar-
bejderses Stilling. Undersøgelserne ere fore-
tagne af „Danst Kvindesamfund“, og Resul-
tatet deraf er blevet offentliggjort i en stati-
stisk Fremstilling, som findes i Bladet
„Kvinden og Samsundet“ i December 1890.
Jeg skal anbefale ærede Medlemmer af dette
Ting at gøre sig bekendte med denne Frem-
stilling. Jeg tror, at den taler meget varmt
for de Endringsforslag, vi have stillet med
Hensyn til Arbejdstidens Forkortelse. Tiden
vil næppe tillade mig at gaa disse statistiske
Dplysninger igennem, og derfor maa jeg
nøjes med at henvise ærede Medlemmer til
Decemberheftet af „Kvinden og Samsundet“.
Jeg skal kun anføre, hvilke de Resultater ere,
som man er kommen til gennem disse Un-
dersøgelser; det er med Hensyn til Arbejds-
tiden i Almindelighed for de Kvinder, der
her er Tale om. For deres Vedkommende
anses det i dette Skrift og paa Basis af de
statistiske Dplysninger, som ere skaffede til
Beje, for at være et meget stort Gode, naar
der kunde opnaas en Indskrænkning i Ar-
bejdstiden for disse Folk til 11 Timer dag-
lig. Jeg skal hertil endnu bemærke, at naar
der siges 11 Timer, saa menes der 11 Ti-
mers effektivt Arbejde, altsaa udenfor de al-
mindelige Spisetider, som altsaa vilde for-
længe den daglige Tid, i hvilken disse Per-
soner maa være enten ved Arbejdet eller ikke
langt derfra. Naar Tilstanden er saaledes,
at man kan anse det for et stort Gode, om
man kunde faa Arbejdstiden indskrænket til
11 Timer, tror jeg, ærede Medlemmer ville
indrømme, at vi her staa overfor et Forhold,
der er i allerhøjeste Grad slet, og som paakalder
Hjælp, saa snart det paa nogen Maade er
muligt. Vi se fremdeles af Fremstillingen,
at her er ikke alene Tale om, at disse Folk
ere bundne til Arbejdet Dag ud og Dag
ind i en uforholdsmæssig lang Tid og der-
ved ere affaarne fra tilstrækkelig Adspre-
delse og tilstrækkelig Rekreation, men at

høj Grad ødelæggende paa deres Helbred.
Der gøres saaledes en Sammenligning imel-
lem, hvilken Indflydelse man antager, at
Lønnen vil have paa disse Kvinders Helbred
og den Indflydelse, den lange Arbejdstid vil
have derpaa, og da er Resultatet det, at den
Indflydelse, som den lave Løn har paa deres
Helbred, er ikke saa stor som den Skade, der
udøves paa deres Helbred paa Grund af den
lange Arbejdstid. Naar man veed, at Kvin-
dernes Arbejde jo er meget lavt betalt — og
det fremgaar af de Dplysninger, der foreligge,
at der er Tale om en meget lav Løn, for
hvilken de ikke kunne faa et Livsophold, som
i Virkeligheden kan kaldes menneskeværddigt
— naar man veed det, maa man ogsaa vide,
at slet Ernæring maa være en Følge deraf,
og slet Ernæring medfører ogsaa daarligt
Helbred, men alt dette er ikke i den Grad
skadeligt og ødelæggende for disse Personers
Helbred som den lange Arbejdstid. I Reglen
maa disse Folk arbejde saa vel Søndage som
Hverdage. Jeg er ikke i Stand til at gaa
ind paa de specielle Dplysninger, som sige,
hvor mange der ere fri for Søndagsarbejde,
og hvor mange der ere tvungne dertil, men
det fremgaar af den Slutning, som man kom-
mer til, at hvis man havde en Lov, der for-
bød Søndagsarbejde paa Værksteder, vilde
den ikke have ringe Betydning for disse
kvindelige Arbejdere, som her er Tale om.
Naar det altsaa erkendes, at Forholdet er
saa slet, at selv om man kunde indskrænke
Arbejdstiden blot 1 Dag om Ugen, vilde
det have ikke ringe Betydning for disse Folks
Forhold, og det er Resultatet af nøjagtige
og samvittighedsfulde Undersøgelser af deres
Forhold, baserede paa Talangivelser, tror
jeg, man maa sige, at det er i meget høj
Grad nødvendigt, naar vi behandle en Lov,
som omhandler Søndagsarbejdet, da at søge
i størst mulig Grad at faa saadanne Arbej-
dere med ind i denne Lov. Jeg vil tilføje,
at de Dplysninger, der ere givne med Hen-
syn til de kvindelige Arbejdere, gælde selvføl-
gelig ikke alene det Antal, som her er anført,
men de gælder tillige for det store Antal
saa vel af kvindelige som mandlige Arbejdere.
Hvad der her siges med Hensyn til disse
Ejerskers Stilling, kan vistnok med samme
Ret gøres gældende for den langt overvejende
Del saavel af de mandlige Arbejdere som
af de kvindelige. Derfor have vi ikke troet
at kunne forbyde at lade denne Lov passere
dette Ting uden endnu en Gang at gøre et
Forsøg paa, om det ikke var muligt at faa
disse Arbejdere med. Jeg vil dertil føje, at
som Loven nu foreligger, idet den altsaa vil
medføre, at en stor Del Arbejdere alligevel
vil komme til at arbejde om Søndagen,